

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Ministerie van VWS
Programmadirectie ZJCN

5.1.2e

5.1.2e

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

Ons kenmerk
LCI/JvD/hl/hvdk
Uw kenmerk

Kopie aan

Bijlage(n)

Datum 17 december 2020
Betreft Risicoanalyse reizen Curaçao en overige eilanden

Geachte heer 5.1.2e beste 5.1.2e

Naar aanleiding van het nieuw afgesproken afwegingskader Cariben sturen wij u de risicoanalyse voor week 50 met betrekking tot het reisadvies voor de Nederlandse overzeese rijkdelen.

Zoals eerder gememoreerd gelden er in Nederland al enige tijd strenge beperkingen met betrekking tot internationale reizen. Sinds 15 december jl. geldt er een negatief reisadvies voor alle landen inclusief de overzeese rijkdelen. Dit reisadvies is vooral gebaseerd op de Nederlandse epidemiologische situatie en hier heeft voor wat betreft de Cariben geen door epidemiologische analyse onderbouwd advies aan ten grondslag gelegen. Voor alle helderheid en zorgvuldigheid vind ik het vanuit de positie van het RIVM belangrijk om u deze analyse toch te doen toekomen, waarbij gemeld moet worden dat dit voor nu geen invloed op het reisadvies zal hebben.

Het nieuwe reiskader werkt naar analogie van het Nederlandse dashboard coronavirus met risiconiveaus aan de hand van de 7-daagse incidentie en de test positivity rate, waarna indien nodig een nadere analyse van de situatie en de risico's voor reizen volgt.

Datum
2 december 2020

Ons kenmerk

Het risiconiveau is per eiland als volgt:

7-daags overzicht	Aantal vastgestelde SARS-CoV-2-besmettingen /100.000 inwoners/7dgn	Test positivity rate	Risiconiveau
Week 49			
Curaçao	272,5	16,2	Zeer ernstig
Aruba	69,0	2,7	Zorgelijk
Sint Maarten	154,2	17,9	Ernstig
Bonaire	36,5	8,7	Waakzaam
St Eustatius	0,0	0,0	waakzaam
Saba	0,0	0,0	Waakzaam

* St. Maarten kent een achterstand met verkrijgen van gegevens van laboratoria en daardoor geeft deze test positivty rate geen betrouwbaar beeld

Zoals eerder gememoreerd, leiden op de eilanden kleine veranderingen in aantallen positieven direct tot grotere schommelingen.

Voor Curaçao is het aantal gemelde positieven in gedaald van 431 in week 49 naar 272 per 100.000 in week 50. Mede gezien twee keer een "black out" van de elektriciteitsvoorziening is het niet geheel zeker of deze weekcijfers een echte dalende trend betreffen. Het risiconiveau blijft zeer ernstig.

Op Bonaire zijn afgelopen week meerdere positieven gemeld, het merendeel is te linken aan hetzelfde cluster. Ook op St. Maarten was er sprake van een lokale uitbraak, deels in het ziekenhuis wat impact kan hebben op de zorgcapaciteit. St Eustatius en Saba hebben afgelopen week weer geen positieve casus gemeld.

Alle eilanden hebben een risiconiveau dat gelijk of lager is dan het niveau van de meeste regio's in Nederland. Voor Curaçao, Aruba en St Maarten is een nadere analyse bijgevoegd om het risico voor reizigers in te schatten (bijgevoegd). Behoudens (1) epidemiologische overwegingen wordt daarbij ook gekeken naar (2) de capaciteit van de zorg, (3) de capaciteit van de bestrijding en (4) de mitigerende maatregelen en de handhaving hiervan.

Graag vraag ik uw aandacht voor het risico van het tijdelijk versoepelen van maatregelen tijdens de kerstdagen. De verwachting is dat mensen elkaar gaan opzoeken tijdens de feestdagen wat kan leiden tot een toename van het aantal COVID-19-gevallen, die juist besmettelijk zullen worden ongeveer 5-6 dagen later. Dit overlapt met de periode van oud en nieuw. Met andere woorden een versoepeling van de maatregelen tijdens de kerstdagen én tijdens oudejaarsdag zouden een belangrijke acceleratie van de overdracht en verspreiding met zich mee kunnen brengen. Vanuit het oogpunt van het beheersen van de epidemie zou het verstandig zijn de maatregelen in december niet te versoepelen. De lokale overheden moeten de bevolking middels communicatie bewust maken van de stapeling van risico's en overwegen een aantal regels ook

Datum

2 december 2020

Ons kenmerk

gedurende de feestdagen te handhaven. Daarbij valt te denken aan het uitsluitend vieren van de feestdagen in huiselijke kring, een beperking van het aantal gasten per dag en het in acht nemen van in het bijzonder kwetsbaren en ouderen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Datum
2 december 2020

Ons kenmerk

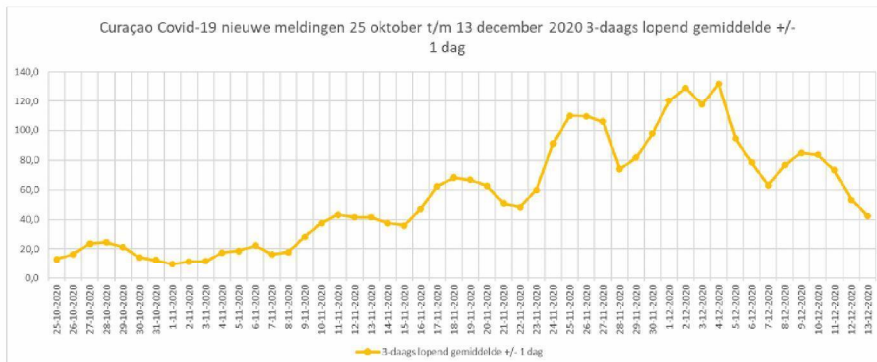
Bijlage 1: Risicoanalyse van de Caribische landen

Curaçao

Epidemiologische ontwikkelingen

De 7daagse incidentie op Curaçao blijft verhoogd maar vertoont sinds ongeveer 10 dagen een duidelijk dalende trend. Deze trend hangt waarschijnlijk samen met de verscherpte maatregelen sinds 1 december, maar wordt mogelijk deels veroorzaakt door beperkingen in de testcapaciteit (stroomstoringen).

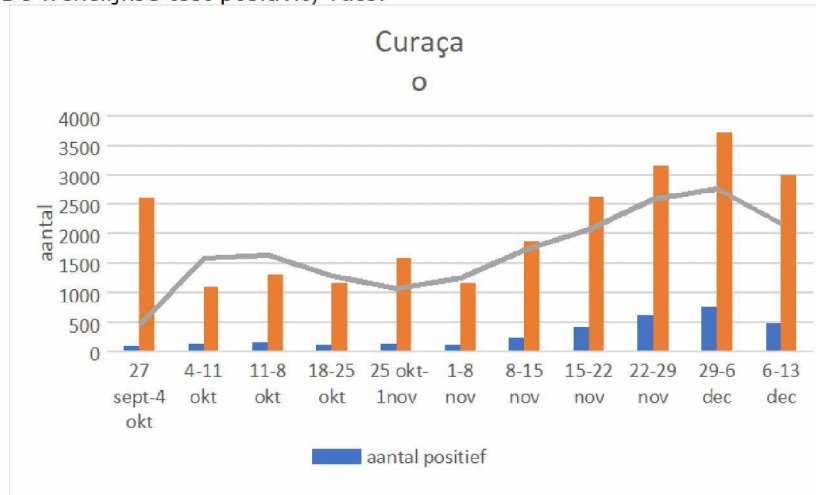
7-daagse incidentie per 100.000 inwoners incl. inwoners ongedoc	Aantal inwoners	Week 44	Week 45	Week 46	Week 47	Week 48	Week 49	Week 50
Curaçao	179.100	72,0	61,4	135,7	228,4	343,4	431,0	272,5

Datum
2 december 2020

Ons kenmerk

De wekelijkse test positiviteitsrate:

Capaciteit van zorg

De versterking van de personeelscapaciteit ten behoeve van het bron- en contactonderzoek (circa 20 personen) is gestart, en het personeel is met ingang van deze week voor een belangrijk deel operationeel. De belasting van de klinische zorg lijkt vooralsnog beperkt, mogelijk is herprioritering noodzakelijk, maar er zijn op de kortere termijn geen grote capaciteitsproblemen te verwachten.

De capaciteit van het ziekenhuis

Nieuwe opnames	Per week	Week 45	Week 46	Week 47	week 48	Week 49	Week 50
Curaçao	Ziekenhuis	6	9	13	13	11	16
	IC	0	0	3	1	1	4

De trends van de druk op het ziekenhuis capaciteit is nog stijgende, terwijl de incidentie trend alweer afneemt

Mitigerende maatregelen

per 1 december zijn verscherpte maatregelen van kracht die gelden tot 21 december:

- Restaurants kunnen tot 20.00 open blijven met een maximale capaciteit van 50 personen of 50% van de normale capaciteit;
- Vervroegde sluiting van andere horeca om 17.00 uur;
- Alcoholverkoop aan banden gelegd;
- Casino's dicht;
- Merendeel van de winkels gesloten om 18.00 uur.
- Een avondklok die geldt van 21.00 tot 04.30

Datum
2 december 2020

Ons kenmerk

Vanuit het land bereikten ons berichten dat de handhaving van de maatregelen nog een belangrijk punt van zorg en aandacht blijft, iets dat mede door een tekortschietende wetgeving werd veroorzaakt. Op 5 december is echter de landsverordening uitzonderingstoestand in werking getreden welke de overheid in staat stelt mitigerende maatregelen ook daadwerkelijk effectief te handhaven. Door extra communicatie en het inzetten van o.a. gedragswetenschappers bij de communicatie wordt ook getracht het bewustzijn onder de bevolking positief te beïnvloeden.

De huidige ontwikkelingen (dalende incidentie en een dalende test positivity rate) zijn reden voor voorzichtig optimisme. De ingezette acties van de overheid van Curaçao – het aanscherpen van de maatregelen - is adequaat. De versterking van het wettelijk kader dat de mogelijkheid geeft om ook effectief te handhaven geeft ook vertrouwen in de toekomst. Het is nog te vroeg om te bezien of de nieuwe, aanvullende maatregelen tot een beklijvend positief effect gaan leiden, daarom blijft het zaak de epidemiologische ontwikkelingen alsmede de maatregelen van het eiland nauwlettend te volgen.

De epidemiologische situatie is momenteel niet zodanig dat additionele adviezen voor toeristen die momenteel op het eiland blijven geïndiceerd is. Als men zich houdt aan de gedragsregels zoals die op het eiland, maar ook in Nederland (!), gelden zijn de risico's voor de reizigers beperkt en de curatieve zorg op het eiland is zowel kwalitatief als kwantitatief op orde. Extra aandacht blijft in deze decembermaand noodzakelijk voor mensen die ondanks de reisbeperkingen en lock-down in Nederland op familiebezoek gaan en voor mensen die tot een risicogroep voor een ernstig beloop behoren. Het is van belang dat de mitigerende maatregelen zeker ook rond de feestdagen niet losgelaten worden.

Om voor de toekomst na opheffen van het huidige negatieve reisadvies het risico op introductie van infecties in Nederland en van transmissie tijdens de reis te verlagen zou kunnen worden overwogen om een negatieve PCR-test, uiterlijk 48 uur voor de terugreis afgenomen, te vereisen voor de terugreis zoals Nederland met ingang van 15 december ook voor buitenlandse bestemmingen heeft ingevoerd. Dit impliceert een voldoende testcapaciteit op het eiland alsmede een (beperkte) isolatiefaciliteit voor enkele tientallen personen.

Conclusie

Het is nog te vroeg om de dalende trend in incidentie op Curaçao als structureel te beschouwen, ook de toegenomen druk op de ziekhuiscapaciteit moet goed gemonitord worden.

Aruba

Epidemiologische ontwikkelingen

De tabel toont voor Aruba een relatief stabiele trend over de laatste weken. Er wordt op het eiland voldoende getest. Hoewel nog steeds een minderheid, neemt het aantal positieve testen op het vliegveld bij toeristen toe. Ook lijkt er vaker sprake van vervalste testcertificaten.

Datum
2 december 2020

Ons kenmerk

7-daagse incidentie per 100.000 inwoners	Aantal inwoners incl. ongedoc	Week 44	Week 45	Week 46	Week 47	Week 48	Week 49	Week 50
Aruba	121.800	81,3	66,5	50,9	56,7	87,8	104,3	69,0

Tabel ontwikkeling test positivity rate per week

Positivity rate	Aantal inwoners	Week 44	Week 45	Week 46	Week 47	Week 48	Week 49	Week 50
Aruba	121.800	5,5	3,7	2,9	2,9	3,6	4,1	2,7

Capaciteit van zorg

De infrastructuur ten behoeve van het testen en het bron- en contactonderzoek is op orde. De druk op de capaciteit van het ziekenhuis is aan het dalen. Aruba is klaar met de voorbereiding van een serosurvey en start begin 2021 met de implementatie. Het eiland is met een specifiek testprogramma de ongedocumenteerde populatie aan het benaderen om te bezien of daar gepaste interventies mogelijk zijn.

Mitigerende maatregelen

Op het eiland zijn maatregelen ondanks bezwaren vanuit de infectieziektebestrijding in eerste instantie versoepeld. Vanaf 24 november 2020 waren er geen beperkingen meer voor bezoeken aan gezinnen/families, wel moeten maatregelen met betrekking tot social distancing in acht worden genomen.

Ook feesten en bruiloften werden weer mogelijk, dit met name ten behoeve van de Amerikaanse markt. Wel blijft de sluitingstijd van 23.00 uur gelden. Het is niet helder in hoeverre de maatregelen door de overheid daadwerkelijk actief worden gehandhaafd. Recent zijn door de stijgende incidentie cijfers de maatregelen weer strenger geworden. Kleinere groepsgroottes aan tafel in restaurants. Het sluiten van bars zonder eten en ook dansen of wedstrijden bijwonen is weer verboden.

Conclusie

De epidemiologische cijfers laten voor Aruba weer een dalende trend zien. De gelijktijdige versoepeling van maatregelen baarde zorgen, maar daar is in tweede instantie goed op gereageerd toen de incidentie vorige week steeg.

Sint Maarten

Epidemiologische ontwikkelingen

7-daagse incidentie	Aantal inwoners	Week 44	Week 45	Week 46	Week 47	Week 48	Week 49	Week 50

Datum
2 december 2020

Ons kenmerk

per 100.000 inwoners	incl. ongedoc								
St Maarten	59.000	79,7	110,2	62,7	125,4	100,0	127,1	154,2	

Zoals gemeld heeft men op St. Maarten te maken met een cluster in het ziekenhuis, die nu onder controle lijkt. De test positivity rate is gelijk aan vorige week en toont niet meer de grote verschillen van de afgelopen weken

Positivity rate	Aantal inwoners	Week 44	Week 45	Week 46	Week 47	Week 48	Week 49	Week 50
St Maarten	59.000	5,5	39,4	2,7	39,2	78,7	9,7	8,7

Capaciteit van zorg

Het aantal opnames op de covid-afdeling van het ziekenhuis is beperkt. Wel blijft personele ondersteuning vanuit het buitenland noodzakelijk om de continuïteit van klinische zorg te kunnen waarborgen.

Mitigerende maatregelen:

- Niet meer dan 5 personen in een openbare ruimte;
- Zoveel mogelijk thuiswerken of dragen van mondneusmasker;
- Scholen zijn open maar mondneusmasker is verplicht;
- Beperkte capaciteit in kerken met mondneusmasker;
- Nachtleven; alle horeca sluit om 24.00 uur, casino's om 02.00 uur.

Conclusie:

De epidemiologische data laten voor Sint Maarten een stijgende trend zien. Een deel van deze stijging wordt veroorzaakt door een outbreak onder zorgpersoneel. Het is momenteel verantwoord de ontwikkelingen nog even af te wachten.

--